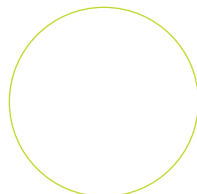
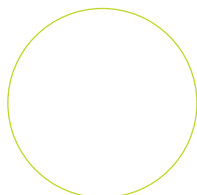
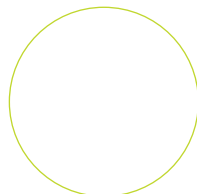

VÝROČNÍ ZPRÁVA
2006
OKAMŽIK

OBSAH

1. Úvodní slovo předsedy sdružení	6
2. Vznik, poslání a cíle organizace	10
3. Z historie Okamžiku	11
4. Zpráva o činnosti za kalendářní rok 2006	14
4.1. Osobní asistence pro osoby se zrakovým postižením	14
4.2. Průvodcovská služba pro osoby se zrakovým postižením	16
4.3. Dobrovolnický program	16
4.4. Poradna pro otázky samostatného života nevidomých	20
4.5. Ediční činnost	22
4.6. Kulturní aktivity	23
4.7. Svépomocná knihovna pro nevidomé	24
4.8. Práce s veřejností a projekt z programu Transition Facility	25
4.9. Osobní asistence pro děti se zrakovým postižením	26
4.10. Posilování kapacity sdružení Okamžik v rámci Globálního grantu	28
5. Lidé v Okamžiku	29
6. Finanční zpráva	32
7. Poděkování	36
8. Identifikační údaje a kontakty na sdružení Okamžik	37

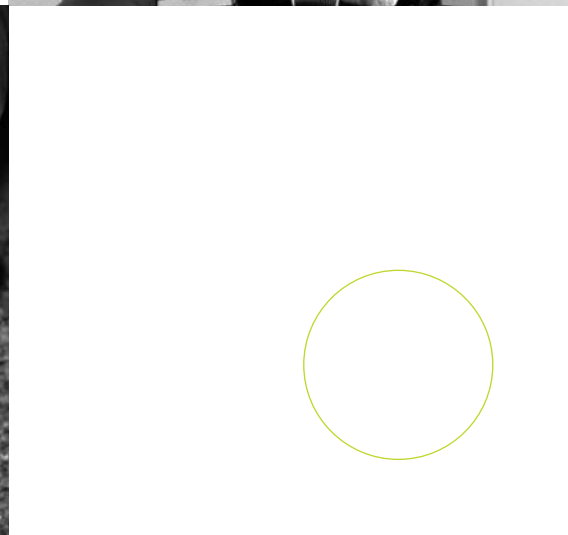

1 Autorské čtení spisovatele Jáchyma Topola

2 Setkání klientů a dobrovolníků na Habrovce

3 Vystoupení zpěváka Mária Biháriho v rámci vernisáže
výstavy nevidomého výtvarníka

4 Dílna hmatového modelování

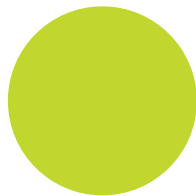

1 Den otevřených dveří „Na okamžik s Okamžikem“

2 Výcvik asistentů pro dětské klienty

3 Seminář „Nebojte se nevidomých“

4 Beseda o životě beze zraku

1. ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY SDRUŽENÍ

V červnu roku 2006 zahájil Okamžik sedmý rok své činnosti. Co jsme v uvedeném kalendářním roce nabídli lidem se zrakovým nebo jiným zdravotním postižením, našim klientům, dobrovolníkům a široké veřejnosti? A co tento rok přinesl nám ve sdružení a na pracovišti?

K rozvoji činnosti a osvojení si nových zkušeností významně přispěla skutečnost, že jsme získali dva granty z prostředků Evropské unie. Od července jsme v rámci Globálního grantu zahájili projekt zaměřený především na posílení vnitřní stability organizace, prohloubení finančního řízení, zpracování strategického plánu rozvoje, vzdělávání pracovníků a na další činnosti zvyšující kapacitu organizace. V září jsme v rámci programu Transition Facility zahájili realizaci projektu „Nevidomí (mezi) námi“, který je zaměřen na širokou osvětovou a informační činnost s antidiskriminačním posláním.

Na podzim jsme nabídli novou službu pro rodiče zřetelně postižených dětí spočívající v doprovázení dětí (zejména do školy) pomocí profesionálních asistentů.

V červnu jsme se přestěhovali z dvojích nebytových prostor v Praze 7 na novou adresu Praha 4, Pacovská 31. S přestěhováním byly spojeny i menší stavební úpravy, malování, vybudování nové datové sítě a další činnosti, které jsme zvládli bez významného narušení poskytovaných služeb. Nové prostory nám umožnily vytvořit klubovnu a vhodný prostor pro práci s klienty.

Rok 2006 byl pro naši organizaci stejně jako pro mnohé další poskytovatele sociálních služeb spojen se zvýšenou mírou nejistoty související s přípravou na zahájení účinnosti zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., což se promítalo do vyšších nároků na aktivity mimo sdružení, postupné úpravy metodik projektů atd. Stali jsme se spoluzakladateli asociace organizací poskytujících osobní asistenci, účastnili jsme se odborných diskuzí a konferencí jiných institucí.

Naše hlavní projekty se dále rozvíjely, stabilizoval se počet dobrovolníků a klientů v osobní asistenci, výrazně vzrostl počet jednorázových doprovodů v průvodcovské službě, ustálil se počet besed a seminářů konaných Poradnou pro otázky samostatného života nevidomých, opět jsme vydali publikace

přibližující život se zdravotním postižením, pořádali jsme kulturní a osvětové akce a zúčastnili jsme se řady akcí pro nejširší veřejnost pořádaných jinými organizacemi (viz část 4 této zprávy).

Všechny projekty pro daný rok byly úspěšně zrealizovány. Počet pracovníků v hlavním pracovním poměru vzrostl z 6 na 8, podařilo se nám během roku 2006 získat pro tento a následující rok téměř 6 milionů Kč, získali a obnovili jsme některá technická zařízení (kopírka, 3 PC, počítačová síť).

Jsem přesvědčen, že občanské sdružení Okamžik a jeho odborná pracoviště mají za sebou úspěšný rok a současně dobrou základnu pro činnost v dalším období. Jménem výboru a členů sdružení děkuji všem, kteří nás podpořili, financujícím institucím a dárcům, dobrovolníkům, externím spolupracovníkům, pracovníkům sdružení a všem ostatním, kteří nám pomohli uskutečňovat naši veřejně prospěšnou činnost.

Ing. Miroslav Michálek

Brailleovo písmo

plnohodnotný systém znaků pro psaní i čtení hmatem. Základ písma tvoří prostorově uspořádaná šestice vystouplých bodů (tzv. ŠESTIBOD – tři body pod sebou ve dvou sloupcích). V prostředí zrakově postižených se Brailleovo písmo často nazývá písmem bodovým nebo stručně Braillem. O textech tištěných tímto písmem se hovorově mluví jako o textech braillových. Písmo se píše za pomoci Pichtova psacího stroje, tabulky a bodátka nebo moderních oboustranných tiskáren připojených k počítači. Pro srozumitelnost tisku v Brailleově písmu je nezbytné dodržovat normativní rozestup bodů v základním šestibodu, vzdálenost jednotlivých znaků ve slovech i vzdálenost řádků textu. Brailleovo písmo je univerzální a mezinárodní. Jeho pomocí lze zaznamenat jak např. vysokoškolskou matematiku, tak i notový záznam.

2. VZNIK, POSLÁNÍ A CÍLE SDRUŽENÍ OKAMŽIK

„Okamžik – sdružení pro podporu nejen nevidomých“ je občanské sdružení vytvořené v souladu se zákonem č. 83/1990 Sb. Okamžik je zaregistrován k 15. 6. 2000 u Ministerstva vnitra ČR pod č. j. VS/1-1/43 988/00-R.

Poslání a cíle sdružení jsou vyjádřeny v článku III. současně platných stanov takto:

Sdružení je vytvořeno jako výraz svobodné vůle členů vyvíjet činnost ve prospěch nevidomých, slabozrakých a jinak zdravotně postižených osob.

Společným zájmem členů, pracovníků a dalších osob spolupracujících se sdružením je podpora samostatného života nevidomých, slabozrakých a jinak zdravotně postižených osob a jejich integrace ve společnosti.

Sdružení využívá moderní metody a formy práce podporující tvořivost a harmonický rozvoj osobnosti klientů.

Sdružení se programově zaměřuje na systematickou práci s dobrovolníky.

Sdružení podle aktuálních potřeb a svých možností plní různé úkoly v oblasti sociálních a kulturních služeb pro zdravotně postižené včetně ediční a publikační činnosti.

3. Z HISTORIE OKAMŽIKU

Okamžik vyvíjí svou činnost od listopadu 2000, kdy zahájil první projekt. Podrobnější zpráva o vývoji jednotlivých projektů a podmínek činnosti sdružení je obsažena ve výroční zprávě za rok 2005, která je k dispozici mimo jiné na webových stránkách sdružení. Pro zvýšení stručnosti a přehlednosti předkládáme čtenářům tentokrát tabulku sledující některé ukazatele činnosti sdružení.

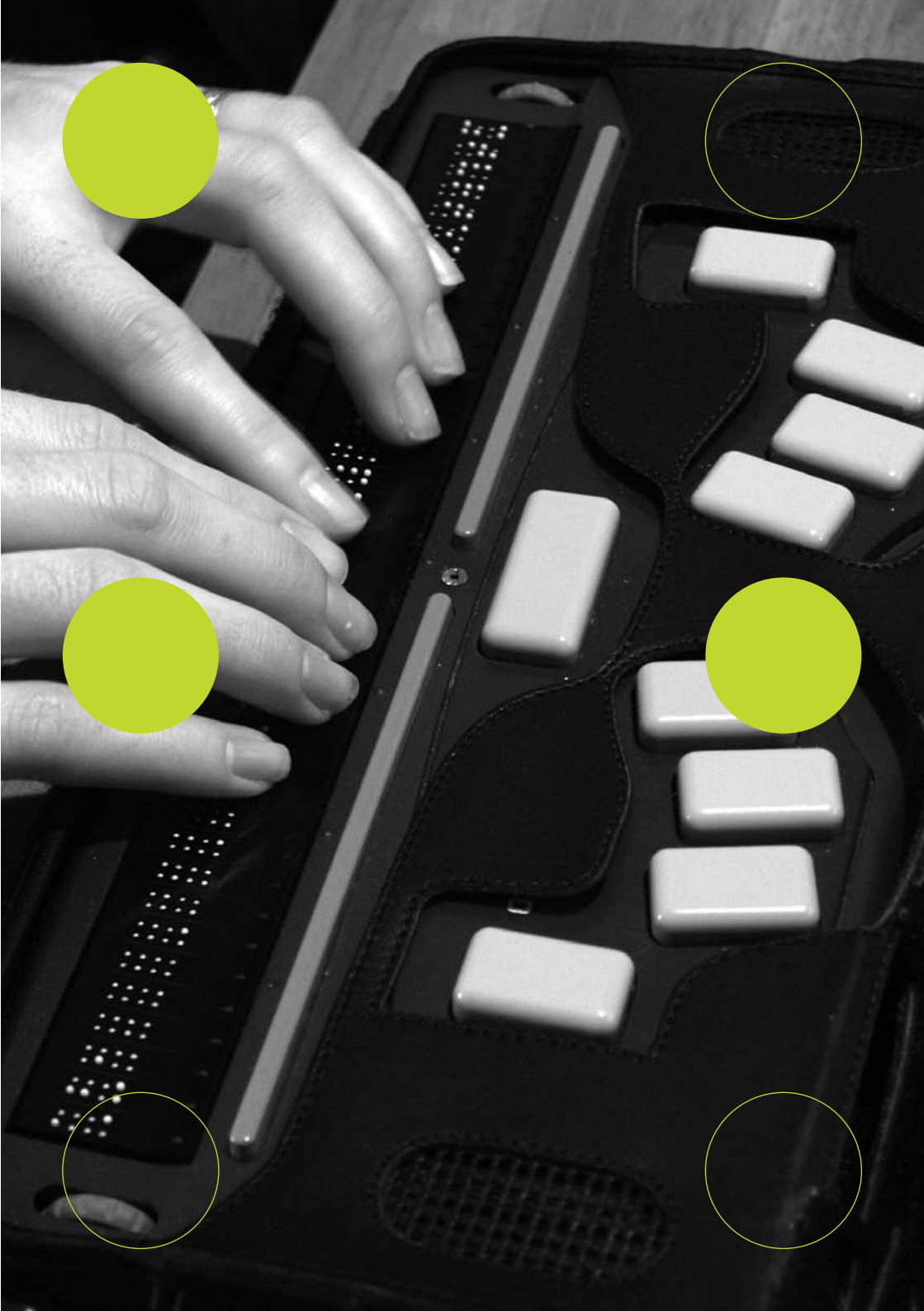
ukazatel / počet	2002	2003	2004	2005	2006
klienti osobní asistence	26	45	63	69	65
doprovody	?	197	296	351	518
dobrovolníci	31	59	80	101	111
poradenské úkony	–	190	814	760	819
besedy a semináře	–	–	13	16	14
publikace	3	5	4	6	5
kulturní akce	15?	8	14	17	18
osvětové akce	–	1	3	9	14
mediální výstupy	19?	20?	33	114	104
pracovníci v HPP	2	3	5	6	8
náklady v mil. Kč	1,09	1,20	2,40	2,99	4,14

Vysvětlivky:

- – činnost nebyla provozována;
- ? činnost nebyla evidována, popř. číselný údaj není úplný;
- počty osob jsou obvykle uvedeny k 31. 12.;
- besedy a semináře zahrnují pouze akce pořádané pro veřejnost Poradnou pro otázky samostatného života nevidomých, nikoliv výcviky a kurzy pro dobrovolníky aj.;
- kulturní akce zahrnují počty soutěží, výstav, arteterapeutických dílen, klubových setkání a prezentací knih, nezahrnují počty lekcí kurzu paličkované krajky, dramatického kroužku apod.;
- osvětové akce zahrnují účast na akcích pro veřejnost pořádaných jinými organizacemi;
- mediální výstupy zahrnují prezentace v tisku, rozhlasu a televizi.

Hmatový displej počítače

hovorově BRAILLSKÝ ŘÁDEK – speciální elektronické zařízení, které umožňuje nevidomým uživatelům výpočetní techniky sledovat dění na běžném typu monitoru v Brailleově písmu. Hmatový displej bývá 20znakový, 40znakový nebo 80znakový, zobrazuje tedy vždy jen maximálně jeden řádek. U speciálních elektronických zápisníků je hmatový displej součástí přístroje, zatímco u běžných stolních počítačů je připojen podobně jako monitor pro vidící.

4. ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA KALENDÁŘNÍ ROK 2006

V zájmu plnění výše uvedeného poslání sdružení Okamžik v roce 2006 poskytovalo následující sociální služby a realizovalo tyto programy a akce:

- osobní asistence pro osoby se zrakovým postižením;
- průvodcovská služba pro osoby se zrakovým postižením;
- dobrovolnický program spojený s výše uvedenými službami;
- poradenství zaměřené na témata související se zrakovým postižením;
- vydávání publikací v rámci ediční činnosti sdružení;
- pořádání kulturních akcí a další kulturně orientované aktivity;
- načítání knih ve Svépomocné knihovně pro nevidomé;
- osvětová činnost včetně projektu z programu Transition Facility;
- osobní asistence pro děti se zrakovým postižením;
- projekt na posílení kapacity z Globálního grantu.

K těmto činnostem a akcím uvádíme následující podrobné zprávy:

4.1. Osobní asistence pro osoby se zrakovým postižením

Osobní asistence pro lidi se zrakovým postižením (dále také „pro nevidomé“) je dlouhodobá spolupráce stálé dvojice „nevidomý klient / dobrovolný asistent“ v dohodnuté oblasti pomoci nevidomému a s profesionální podporou pro dobrovolníky i nevidomé zapojené v projektu.

Lidem se zrakovým postižením umožňuje samostatně si zajistit své osobní záležitosti a potřeby včetně péče o rodinu, využití volného času, vzdělávání či pracovního uplatnění.

Pracovníci projektu zabezpečují odborné činnosti spojené s poskytováním služby, zejména individuální práci s klienty a dobrovolníky (vstupní pohovory, setkání dvojic, monitorování průběhu spolupráce), skupinovou práci s účastníky projektu (společná setkání, supervize dobrovolníků, vzdělávací programy) a další související činnosti (administrativní, osvětové a metodické práce, pojištění dobrovolníků aj.).

Dobrovolníci jsou odborně vyškoleni pro kontakt s lidmi se zrakovým postižením a jsou profesionálně vedeni, tzn. jsou pojištěni, supervidováni, průběžně vzděláváni (viz též bod 4.3.).

Nespornou výhodou osobní asistence vykonávané proškolenými dobrovolníky je neformální přátelská atmosféra, zcela individuální „ušíť“ služby „na míru“ i její bezplatnost. Asistence také přináší určitou úlevu pro nejbližší rodinu, která vlastně v běžném životě vykonává „skrytou asistenci“. Práce dobrovolníků tak přispívá k lepším vztahům v rodině a okolí.

V roce 2006 jsme osobní asistenci pro nevidomé poskytovali s následujícími výsledky:

- Asistentskou službu pro nevidomé využívalo průměrně 65 klientů, to je počet srovnatelný s předchozím rokem.
- Průměrný počet spolupracujících dvojic „klient / asistent“ byl 88.
- V rámci individuální práce s uživateli služby jsme uskutečnili 12 vstupních pohovorů s klienty, 43 kontaktních setkání spolupracujících dvojic a cca 3 500 telefonických kontaktů s klienty a dobrovolníky.
- V rámci skupinové práce jsme uspořádali 2 společná setkání klientů a dobrovolníků a víkendový seminář pro klienty a dobrovolníky zaměřený na zlepšení komunikačních dovedností a spolupráce.

Poznámka:

V roce 2006 jsme se připravovali na zahájení účinnosti zákona o sociálních službách, účastnili jsme se různých seminářů a konferencí, propracovávali jsme metodiku projektu a pro následující období jsme zvolili i novou terminologii odpovídající typologii sociálních služeb dle uvedeného zákona.

Příklad dobré praxe – e-mail klientky:

„Když jsme si vyměnily dostatek zkušeností ze zubní ordinace, roztřídily jsme podle barev balíčky s modelovací hmotou a dobrovolnice zabalila do ozdobného papíru několik vánočních dárků. Roztřídila hromadu papírů, které jsem si netroufala vyhodit a našla složenku na spoustu peněz, protože mi byl zaslán jakýsi přeplatek. Tak jsem teď bohatý jedinec. B. u mně byla asi tři hodiny.“

4. ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA KALENDÁŘNÍ ROK 2006

4.2. Průvodcovská služba pro osoby se zrakovým postižením

Průvodcovská služba je servis jednorázových telefonicky sjednávaných doprovodů, které koordinuje náš pracovník a provádějí dobrovolníci po absolvování stejné přípravy jako u asistentské služby. Rozdíl oproti osobní asistenci spočívá především v tom, že si klient průvodcovské služby sjednává každý doprovod jednorázově a obvykle se tedy setkává pokaždé s jiným dobrovolníkem. Klienti průvodcovské služby jsou jen v ústním smluvním vztahu ke sdružení.

V roce 2006 jsme průvodcovskou službu poskytovali s následujícími výsledky:

- Službu využívalo 56 klientů.
- Objednáno bylo 568 doprovodů, z toho jsme zajistili 518 doprovodů, tj. 96,5 %.
- Došlo k nárůstu počtu doprovodů o 47,7 % oproti r. 2005.
- Za úspěch považujeme zajištění anglicky mluvících průvodců z řad našich dobrovolníků čtyřem nevidomým irským turistům během jejich tří denního pobytu v Praze a jednodenní doprovod dvěma zrakově postiženým holandským návštěvníkům.

Příklad dobré praxe – e-mail klienta průvodcovské služby:

„Dobrý den. Potvrzuji, že doprovod dnes proběhl naprosto v pořádku. S průvodcovskou kvalitou slečny P. jsem byl velmi spokojen. S pozdravem a díkem F“.

4.3. Dobrovolnický program

Dobrovolníci Okamžiku zajišťují osobní asistenci, průvodcovskou službu (viz výše), načítají knihy (viz bod 4.7.) a pomáhají při jednorázových akcích (viz bod 4.8.). Zájemci o zapojení v našem dobrovolnickém programu procházejí vstupními strukturovanými pohovory, třídním devítihodinovým výcvikem, zkušebním doprovodem a je jim poskytováno průběžně poradenství, supervize, pojištění a různé vzdělávací akce. Dobrovolníci jsou sdružením oceňováni pamětními listy, jsou jim poskytovány slevy na knihy vydané Okamžikem,

popř. knižní dárky, vstupenky na kulturní akce atd. Okamžik je aktivním členem Koalice dobrovolnických iniciativ při Národním dobrovolnickém centru Hestia. V prosinci 2006 jsme obnovili akreditaci našeho dobrovolnického programu u Ministerstva vnitra ČR.

K našemu dobrovolnickému programu ve sledovaném roce uvádíme:

- Průměrný roční počet dobrovolníků byl 111 osob.
- Uskutečnili jsme 54 vstupních pohovorů s dobrovolníky a 43 kontaktních setkání dvojic.
- Uspořádali jsme 6 třídílňých výcviků dobrovolníků. Pro zájemce o dobrovolnictví z řad absolventů seminářů „Nebojte se nevidomých“ (viz bod 4.4.) jsme navíc uspořádali dvakrát třetí část výcviku dobrovolníků.
- Proběhlo 7 supervizních dobrovolnických setkání, 2 společná setkání klientů a dobrovolníků a 2 komunikační semináře (viz bod 4.1.).
- Naše dobrovolníky jsme na základě uzavřených smluv vysílali do 4 jiných organizací.
- Praxi u nás v průběhu roku vykonávaly 3 studentky z VOŠ a VŠ sociálního zaměření.

Příklad dobré praxe – e-mail dobrovolnice:

„Přeji pompézní lednový den, ráda bych zrekapitulovala svou činnost v rámci programu osobní asistence za měsíc prosinec. Právě v měsíci prosinci jsem začala spolupracovat s paní T. T. Nyní už si tykáme, takže s T. Společně jsme absolvovaly dva turistické výlety organizované KČT. První se uskutečnil 17. prosince a vyrazily jsme do Průhonického parku. Prošly jsme ho křížem krážem a nachodily tak cca 10 km. Výlet jsme zakončily na obědě v hospůdce. Druhý jsme naplánovaly mezi svátky na 30. prosince a tentokrát jsme prošly další hezkou pražskou lokalitu, a to Krčský les. Urazily jsme opět cca 10 km a opět zavítaly do restaurace. Jsem spokojená, baví mě i T. i chození i ochutnávání pokrmů v restauracích. S pozdravem R.“

Konturovací pasta

těž kontur pasta, konturní pasta, konturka – označení rozšířené v prostředí zrakově postižených pro hustou barvu v tubě, která po nanesení zaschne a zůstává dobře hmatná. Na běžném trhu se prodává pod názvem „Reliéfní barva na papír a textil“. Za účelem vytváření hmatových značek, náčrtů a obrázků lze obdobným způsobem použít také barvu na sklo.

4. ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA KALENDÁŘNÍ ROK 2006

4.4. Poradna pro otázky samostatného života nevidomých

Poradna pro otázky samostatného života nevidomých (dále jen „Poradna“) se věnuje širokému spektru témat souvisejících se zrakovým postižením. Je otevřena lidem se zrakovým postižením i všem dalším jednotlivcům různě zainteresovaným na pomoci takto postiženým lidem. Významnou součástí činnosti poradny je poradenství různým institucím a organizacím, které se v různé míře a ve specifických případech zabývají touto tematikou.

Individuálním klientům je poradenství poskytováno jednorázově nebo dlouhodobě včetně psychologické podpory. Poradenství je podle dohody s klientem poskytováno telefonicky, písemně (v běžném i Brailleově písmu), elektronickou poštou a osobními konzultacemi (v odůvodněných případech i u klienta doma). Poradna pořádá besedy a semináře s tématy vztahujícími se k životu se zrakovým postižením a vydává odborné a populárně-naučné publikace.

Nejvíce zastoupenými poradenskými tématy v roce 2006 byly:

- zákon o sociálních službách a z něho vyplývající změny pro klienty;
- psychologická podpora klientům při prožívání obtížných životních situací spojených se ztrátou zraku nebo jeho vážným postižením (včetně zorientování v nabídkách sociální pomoci nabízené různými organizacemi);
- možnosti trávení volného času klientů s kombinovaným postižením;
- ozvučené mobilní telefony;
- způsoby zpracování ručně vyráběných hmatových knih pro nevidomé;
- typy a dostupnost kompenzačních pomůcek (včetně předání osobní zkušenosti nevidomých konzultantů s jejich užíváním);
- informace o poskytování příspěvků na pořízení kompenzačních pomůcek;
- poradenská podpora osvětového projektu Kavárna potmě na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech;
- normy zápisu (i cizojazyčné) v Brailleově bodovém písmu;
- zajištění pedagogické asistence pro děti v integraci na ZŠ;
- obsluha bankovního účtu pomocí internetbankingu a telebankingu;
- sport nevidomých lidí;
- rodičovství lidí se zrakovým postižením;
- výchova dítěte se zrakovým postižením.

K činnosti Poradny v roce 2006 souhrnně uvádíme:

- Bylo poskytnuto 819 konzultací individuálním klientům a institucím.
- Dlouhodobé poradenství bylo poskytováno 42 klientům.
- Uspořádali jsme 5 celodenních seminářů „Nebojte se nevidomých“ seznamujících účastníky se specifiky života bez zraku a nácvikem doprovázení.
- Uspořádali jsme 9 besed pro širokou veřejnost s různými tématy, např. výchova hluchoslepého dítěte, rodičovství lidí se zrakovým postižením, pomoc vodícího psa. Tři besedy byly doplněny interaktivním programem. Některé besedy proběhly na objednávku různých institucí (např. Kulturní dům Vltavská, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Muzeum Vysočiny v Třebíči, Veletrh muzeí České republiky, Skautský oddíl).
- Podíleli jsme se na osvětových akcích zaměřených na seznamování veřejnosti se životem se zdravotním postižením (viz bod 4.8.).
- V prosinci 2006 byly rozšířeny služby Poradny o zavedení bezplatné telefonní linky umožňující poradenství klientům z celé ČR.
- Na internetových stránkách www.okamzik.cz jsme zveřejnili 60 pozvánek na akce pro volný čas přístupné lidem se zrakovým postižením a řadu dalších informací.
- V reedici jsme vydali brožuru Pavly Francové „Za zeptání nic nedáte aneb jak vidím svět, když nevidím“.

Příklad dobré praxe:

Obrátil se na nás mladý muž s žádostí o vysvětlení rozdílů mezi těsnopisným záznamem v Brailleově písmu, tzv. zkratkopisem, jak je užíván v angličtině pro britskou a americkou verzi. Prostřednictvím elektronické pošty jsme po zodpovězení jeho prvotního dotazu začali klienta doprovázet řadou dalších témat, plynoucích ze situace, v níž se po nedávné úplné ztrátě zraku ocitl. Ukázalo se, že adaptace na život bez zraku u něj probíhá spíše nahodile, a tak jsme spolu systematicky mapovali, jaké dovednosti by si potřeboval nově osvojit, aby mohl žít podle svých představ. Z naší korespondence vyplynulo doporučení na několik jiných odborných pracovišť, kde klient postupně začal využívat vzdělávací a jiné služby. Po krátkém čase nás klient požádal o osobní konzultaci, neboť měl zájem si prohlédnout ozvučený výkladový anglický slovník a také další méně dostupné pomůcky. V následujících konzultacích a telefonních

4. ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA KALENDÁŘNÍ ROK 2006

rozhovorech jsme se věnovali tématům, jako technika čtení Brailleova písma, uspořádání si osobních věcí do přehledného systému včetně postupů při označování a ukládání různých písemností, dokumentů, výhody a nevýhody pořízení si vodícího psa apod. Pomáhali jsme klientovi v získávání informací o realitě pracovního uplatnění programátora, což je profese, kterou se živil před ztrátou zraku. Zprostředkovali jsme mu kontakt s několika nevidomými programátory. Těmito kontakty klient získal pracovní nabídku, o které se s námi přišel poradit a nakonec nabízené místo programátora přijal. I nadále jsme s klientem ve spojení, četnost konzultací ale postupně klesá s jeho přibývajícím orientací v možnostech lidí se zrakovým postižením a schopnosti vést samostatný uspokojivý život.

4.5. Ediční činnost

Sdružení Okamžik se systematicky věnuje vydávání knih, výtvarných katalogů, informačních brožur a jiných tiskovin autorsky nebo tematicky souvisejících se zdravotním postižením. V roce 2006 jsme vydali tyto publikace:

ANNA MARKOWITZ: „Misto, které zvoní aneb Mánek a jiné povídky“

ilustrace P. Francová, brožované, 171 stran, 1000 výtisků

Soubor autobiograficky laděných poetických próz nevidomé spisovatelky a koncertní pěvkyně O. Štěpánové. Autor předmluvy, A. Strejček, knihu nazývá „klíčem od domova“, který má podobu snu, lesa, zhrzených i naplněných lásek a ideálů.

JAN NOUZA: „Amor na útěku“

ilustrace na titulní straně J. Velčovský, brožované, 188 stran, 1000 výtisků

Psychologické povídky zkušeného publicisty a spisovatele pišícího „na vozíku“. Příběhy nastavují zrcadlo povrchním láskám i vztahům pokriveným dobou, jejich síla je umocněna zkušeností autora z mnoha setkání s lidmi, které život připravil o to nejcennější – úplné zdraví.

OLGA SCHINDLEROVÁ: Na ruce si nevidím

fotografie M. Urban, brožované, 230 stran, 1500 výtisků

Praktická příručka přibližující čtenáři populárně-naučnou formou domácí úskalí každodenního života člověka s těžkým zrakovým postižením.

Jak dobrovolníci pomáhají nevidomým? Jaké služby vám nabízí sdružení Okamžik?

100 výtisků

Brožura v Brailleově písmu s přílohou Dobrovolníci a nevidomí.

PAVLA FRANCOVÁ: Za zeptání nic nedáte aneb jak vidím svět, když nevidím

3000 výtisků

Druhé vydání brožury přibližující život se slepotou.

4.6. Kulturní aktivity

Okamžik od svého založení podporuje kulturní aktivity lidí se zdravotním postižením a prezentaci jejich umělecké tvorby. V roce 2006 jsme zrealizovali následující kulturní akce:

a) druhý ročník celostátní literární soutěže pro zdravotně postižené autory „Společný svět 2006“

V soutěži se sešlo celkem 59 příspěvků ve třech kategoriích (próza a poezie dospělí příspěvky od dětských účastníků do 18 let). Porota pracovala ve složení pisničkář a publicista J. Burian, nevidomá překladatelka J. Holeňová, básnička K. Erbová, spisovatel a novinář J. Nouza, literární kritik a publicista R. Kopáč. Výsledky soutěže byly slavnostně vyhlášeny 18. 10. 2006 v divadle U Valšů v Praze. Pořadem provázela moderátorka ČRo R. Klusáková, hudebně doprovodili manželé Arnerovi, ukázky z oceněných prací přednesly herečky L. Novotná a G. Míčová.

b) 3 arteterapeutické dílny

- dílna hmatového modelování Obřadní nádoba Che vedená arteterapeutem PaedDr. E. Peroutem (ve spolupráci s Národní galerií na zámku ve Zbraslavi);
- dílna hmatového modelování Ganěša na zámku ve Zbraslavi;
- předvánoční tvořivá dílna vedená Mgr. H. Sloukovou v klubovně Okamžiku;

c) 3 výstavy nevidomého výtvarníka Pavla Slámy

- Galerie Ecce Terra, Konzervatoř a ladičská škola J. Deyla v Praze, vernisáž 10. 5. 2006, hudebně doprovodila kapela studentů konzervatoře, výstava trvala do 21. května;

4. ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA KALENDÁŘNÍ ROK 2006

- Pélleova vila, Anderleho galerie v Praze, vernisáž 23. 5. 2006, hudebně doprovodil člen skupiny KOA M. Biháři, texty z výtvarného katalogu o P. Slámovi přečetla herečka G. Míčová, výstava trvala do 31. května;
- Kaple sv. J. Nepomuckého v klášteře Panny Marie Sněžné v Praze, 3.–9. 7. 2006.
- V červnu 2006 byla jedna z plastik vystavena v prostorách kavárny Kanzelsberger na Václavském náměstí v Praze.

P. Sláma tvoří velké objekty ze šamotové hlíny (domy a kostely), které mají hapticky lákavé povrchy. Okamžik v předchozím roce vydal jeho výtvarný katalog, který byl představen na vernisážích prvních dvou výstav.

d) 6 setkání literárního klubu pro zrakově postižené a pro dobrovolníky

pod vedením nevidomé překladatelky J. Holeňové s průměrným počtem 12 účastníků. Klubu se zúčastnili jako hosté spisovatelé H. Volf a J. Hájiček.

e) 5 kulturních akcí

- prezentace knih Miroslava Michálka Pražský sysel a Až půjde kolem v literární kavárně Obratník (básně přednesly M. Potužáková, P. Červenková a P. Liška, hudební doprovod P. Liška, účast cca 30 osob);
- prezentace knihy Petra Hakena Básně v literární kavárně Obratník (básně přednesl A. Strejček, hudební doprovod jazzový trombonista P. Tomšíček, účast cca 30 osob);
- autorské čtení s básničkou Karlou Erbovou v literární kavárně Obratník (slovem provázela J. Holeňová, cca 15 osob);
- vyhlášení výsledků literární soutěže „Společný svět 2006“ pro zdravotně postižené autory v divadle U Valšů (uváděla R. Klusáková, účast cca 80 osob);
- autorské čtení Jáchyma Topola v baru Krásný ztráty (účast cca 50 osob).

4.7. Svépomocná knihovna pro nevidomé

Zajišťuje načítání knih dobrovolníky na základě individuálních zakázek nevidomých klientů. V roce 2006 bylo načteno 42 nových titulů. Výrazně se zvýšil podíl nahrávání knih v digitální zvukové podobě ve formátu MP3. Průběžně byl aktualizován a zveřejňován seznam načtených titulů, který zahrnuje 140 knih.

4.8. Práce s veřejností a projekt z programu Transition Facility

Hlavním cílem naší práce s veřejností je zlepšení informovanosti široké veřejnosti o zrakově postižených a o možnostech jejich integrace.

Vedle projektu „Seznámení veřejnosti se světem nevidomých“ (grant MZ ČR) jsme na tuto naši osvětovou činnost získali podporu z prostředků programu Transition Facility Evropské unie na projekt „Nevidomí mezi námi“.

V roce 2006 jsme provozovali následující osvětovou činnost a pořádali akce:

a) Problematika zrakově postižených a činnost Okamžiku byla průběžně prezentována v médiích:

v rozhlase – 47× (např. Z jiného pohledu ČRo 1 Radiožurnál; pravidelný pořad pro zrakově postižené Doteky na ČRo 2 – Praha; pořad Host do domu, Mozaika – ČRo 2 Vltava)

v televizi – 5× (Klíč, Tykadlo)

v tisku – 51× (např. Vozíčkář, Hobuleť, Regenerace, Gratis, Můžeš)

CD – 1× (Aneta pro Světlušku, spot Můj den potmě)

prostřednictvím internetových služeb (např. www.ecn.cz, www.neziskovky.cz, www.helpnet.cz, www.rodina.cz, www.alfabet.cz, www.dobrovolnik.cz, www.ucitelske-listy.cz)

b) Byl vytvořen fotografický materiál putovní výstavy přibližující problematiku zrakového postižení s názvem „Nevidomí mezi námi“ a stejnojmenná elektronická prezentace navazující na výstavu.

c) Účastnili jsme se 12 akcí realizovaných ve spolupráci s jinými subjekty, a to obvykle ve vlastním stánku s využitím interaktivních činností (veletrh Non handicap, veletrh NGO market, festival Mezi ploty, ZOO Praha, Podzimní kafemletí, Jarmark chráněných dílen aj.)

d) Pořádali jsme pro veřejnost besedy a semináře (viz bod 4.4.), **prezentace knih a jiné kulturní akce** (viz bod 4.6.) a **akce představující služby sdružení Okamžik** (2 prezentace ve stánku u stanice metra, den otevřených dveří a akce k zahájení provozu klubovny).

4. ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA KALENDÁŘNÍ ROK 2006

e) Ve více než stovce tramvajových souprav pražské MHD byly umístěny informační letáky „Nevidím a potřebuji cestovat. Můžete mi pomoci?“

s instruktážními kresbami akademického malíře I. Komárka a s textem o pomoci nevidomým na ulici a v dopravních prostředcích.

f) Průběžně byla zpracovávána a aktualizována osvětová témata na internetových stránkách www.okamzik.cz. V září byly zahájeny práce na nových internetových stránkách www.nevidomimezinami.cz v rámci stejnojmenného antidiskriminačního projektu.

g) Z tištěných materiálů byla vydána kniha Olgy Schindlerové: Na ruce si nevidím (viz bod 4.5.), brožura Pavly Francové: Za zeptání nic nedáte aneb jak vidím svět, když nevidím (viz bod 4.5.), informační balíček s letáky určenými široké veřejnosti a další propagační tiskoviny.

I v roce 2006 probíhala veřejná sbírka povolená Magistrátem hl. m. Prahy (rozhodnutí o zahájení sbírky č.j. MHMP/42425/2005) k získání finančních prostředků na krytí části finančních nákladů na provoz pracoviště, nákup materiálu pro načítání zvukových knih atd. Sběrka má formu dárcovské SMS povolené Fórem dárců. V rámci této kampaně byl také natočen a opakovaně vysílán rozhlasový spot (namluven hercem Alfrédem Strejčkem).

Na zajištění akcí se vedle všech pracovníků Okamžiku významně podílela i řada jeho dobrovolníků.

4.9. Osobní asistence pro děti se zrakovým postižením

Okamžik od září 2006 pomáhá nově i dětem se zrakovým postižením ve věku od 6 do 18 let. Hlavním posláním nového projektu je podporovat nevidomé a jinak zrakově postižené děti a jejich rodiče poskytováním profesionální asistence dětem. Dlouhodobá spolupráce se stálým profesionálním asistentem přináší dítěti podporu v rozvoji samostatnosti a různých dovedností a schopností. Zejména starším dětem přináší významné rozšíření společenského kontaktu mimo rodinu. Rodičům služba poskytuje časovou úsporu využitelnou např. k rekvalifikaci, k sebevzdělávání, pro zaměstnání nebo odpočinek potřebný

pro kvalitní péči o postižené nebo jiné dítě.

Spolupráce dětí s asistenty spočívá:

- v doprovázení do školy a na mimoškolní aktivity;
- v podpoře vidícím asistentem při činnostech, které vyžadují zrakovou kontrolu.

Asistenti jsou zejména mladí lidé, studenti vysokých škol, kteří mají k tematice zrakového postižení blízko. Všichni asistenti jsou odborně vyškoleni pro spolupráci se zrakově postiženými dětmi, během své práce jsou pojištěni a pravidelně využívají supervize. Asistenti jsou za svou práci odměňováni na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Od září 2006 jsme:

- připravili podmínky a zázemí pro start a průběh projektu včetně zpracování metodiky;
- oslovili rodiny potenciálních klientů a distribuovali informační materiály;
- uspořádali víkendové školení asistentů a profesionálně vyškolili 9 asistentů;
- zajistili pravidelné doprovázení 3 klientek.

Tento nový projekt prochází obvyklým vývojem, tedy musí vstoupit do povědomí potenciálních uživatelů a získat jejich důvěru. Pro rok 2007 plánujeme mimo jiné nárůst počtu klientů, rozšíření rozsahu a struktury jednotlivých asistencí, uspořádání akce pro děti a rodiče atd.

Příklad dobré praxe – e-mail rodiče zrakově postiženého dítěte:

„Dobrý den v Okamžiku, přijměte prosím omluvu, že píšu až dnes, ale narodilo se nám miminko a nějak nestihám. Jsem velice vděčná za pomoc vašich asistentek, obzvlášť teď když nevím, kde mi hlava stojí. Musím říct, že A. je velice šťastná a moc jí prospělo, že může jezdit s asistentkami, se kterými si může i popovídat. Děkuji P.“

4. ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA KALENDÁŘNÍ ROK 2006

4.10. Posilování kapacity sdružení Okamžik v rámci Globálního grantu

Od 1. 7. 2006 do 31. 12. 2007 sdružení Okamžik realizuje v rámci Globálního grantu (hrazeného z prostředků ESF) projekt Posílení kapacity sdružení Okamžik. Jeho cílem je zavést dlouhodobé plánování, zefektivnit řízení financí a provozu, zkvalitnit služby jejich přizpůsobením aktuálním potřebám klientů, měnícímu se prostředí a vyžadovaným normám kvality, posílit efektivnost sociální práce zvýšením kvalifikace pracovníků a zlepšit propojenost ve službách rozšířením komunikace s ostatními NNO.

V období od 1. 7. 2006 do 31. 12. 2006 byly v rámci tohoto projektu realizovány následující aktivity:

- 1. 7. 2006 byla do sdružení na hlavní pracovní poměr přijata finanční a provozní manažerka;
- bylo prohloubeno střediskové hospodaření, zkvalitněn oběh účetních dokladů a spolupráce s externí účetní a zpracovány interní normy;
- 19. 9. 2006 se uskutečnilo setkání NNO poskytujících služby zrakově postiženým klientům, kterého se zúčastnilo 10 organizací;
- 2. 12. 2006 proběhlo facilitované setkání pracovníků sdružení, klientů a dobrovolníků;
- byly proškoleny tři pracovnice sdružení (kurzy Samofinancování NNO, Tvorba a hodnocení projektu včetně SF EU, Adobe Photoshop);
- byly zpracovány standardy upravující práci s klientem v dobrovolnickém centru;
- probíhaly přípravné práce na provedení průzkumu spokojenosti klientů a na zpracování Strategického plánu rozvoje organizace.

5. LIDÉ V OKAMŽIKU

Počet členů sdružení: 10

Výbor sdružení:

Ing. Miroslav Michálek – předseda sdružení

Mgr. Jiřina Holeňová

Ing. Bohdana Tobiášková

Kontrolní komise sdružení:

Elen Bělovská

Mgr. Kateřina Ğurová

Pracovní tým sdružení:

Ing. Miroslav Michálek – výkonný ředitel (HPP)

Ing. Alexandra Kouřimová – finanční a provozní manažerka (HPP)

Mgr. Petra Chmelařová – koordinátorka práce s veřejností (HPP)

Petra Mračková – koordinátorka kulturních aktivit (HPP)

Mgr. Jiřina Holeňová – vedoucí literárního klubu a Svépomocné knihovny pro nevidomé (DPČ)

Petr Vojtíšek, DiS – koordinátor projektu asistence nevidomým dětem (HPP)

Dobrovolnické centrum pomoci zrakově postiženým

Petra Kasová – vedoucí (HPP)

Ing. Ivana Maňasová – koordinátorka dobrovolníků (DPČ)

Bc. Veronika Frantová – koordinátorka dobrovolníků (DPČ)

Petr Vojtíšek, DiS – metodik Dobrovolnického projektu (DPČ)

Mgr. Kateřina Ğurová – lektorka výcviku dobrovolníků (DPČ)

Poradna pro otázky samostatného života nevidomých

Mgr. Helena Večerková – vedoucí (HPP)

Mgr. Štěpánka Rauchová – samostatný odborný poradenský pracovník (HPP)

Mgr. Pavla Francová – poradenský konzultant (DPČ)

Mgr. Kateřina Ğurová – poradenský konzultant (DPČ)

Poznámky:

HPP – hlavní pracovní poměr (plný nebo zkrácený)

DPČ – dohoda o pracovní činnosti

Údaje jsou uvedeny k 31. 12. 2006.

K činnosti sdružení dále přispěly další osoby pracující na základě dohod o provedení práce (lektori, členové soutěžní poroty, korektoři textů atd.) a na základě živnostenského listu (supervizoři, lektori). Do činnosti sdružení bylo zapojeno průměrně 111 dobrovolníků.

Dymokleště

speciálně vyrobená pomůcka, která umožňuje tvorbu popisků v Brailleově písmu na úzké samolepící umělohmotné pásky, tzv. DYMOPÁSKY. Je vhodná např. na popisování kazet, CD apod. Pomůcku může používat jak nevidomý, který ovládá Brailleovo písmo, tak vidící, který jej neovládá.

6. FINANČNÍ ZPRÁVA

Podle účetní uzávěrky za rok 2006 uvádíme základní finanční údaje o hospodaření sdružení Okamžik (jednotlivé položky jsou uvedeny v celých tis. Kč):

Rozvaha období k 31. 12. 2006 v tis. Kč

Aktiva

Stálá aktiva	Dlouhodobý hmotný majetek	776
	Dlouhodobý nehmotný majetek	19
	Oprávkový k dlouhodobému majetku	-617
Celkem		178
Oběžná aktiva	Bankovní účty + peníze	2.232
	Pohledávky	641
	Jiná aktiva celkem (poskytnuté zálohy a náklady příštích období)	117
Celkem		2.990
Aktiva celkem		3.168

Pasiva

Vlastní zdroje	Vlastní jmění	512
	Hospodářský výsledek roku 2006	-105
Celkem		407
Cizí zdroje	Závazky z obchodního styku	226
	Závazky k zaměstnancům	212
	Závazky k institucím SZ a ZP	91
	Ostatní přímé daně	28
	Dohadné účty pasivní	96
	Výnosy příštích období	2.108
Celkem		2.761
Pasiva celkem		3.168

Výsledovka období od 1. 1. do 31. 12. 2006 v tis. Kč

Výnosy		
	Tržby za vlastní výrobky a služby	53
	Přijaté úroky	12
	Jiné ostatní výnosy	1
	Přijaté příspěvky (k vyúčtování)	2.007
	Přijaté příspěvky (dary)	51
	Přijaté členské příspěvky	2
	Provozní dotace	1.912
Výnosy celkem		4.038
Náklady		
Materiálové náklady	Spotřeba (materiál, kancelářské potřeby, energie, apod.)	257
	DDHM od 3.000 do 40.000 Kč	126
Celkem		383
Služby	Opravy a udržování	108
	Cestovné	3
	Reprezentace	13
	Nájem	237
	Fax, telefon	172
	Poštovné	20
	Přepravné	32
	Tisk a kopírování (výroba publikací)	256
	Supervize (dobrovolníků a pracovního týmu)	75
	Vedení účetnictví	37
	DDNHM – software	9
	Ostatní služby (vzdělávání pracovníků, webhosting, atd.)	141
Celkem		1.103
Osobní náklady	Mzdy zaměstnanců	1.351
	Mzdy – dohody	531
	Sociální pojištění – zaměstnavatel	448
	Zdravotní pojištění – zaměstnavatel	155
Celkem		2.485
Ostatní	Jiné ostatní náklady (pojištění dobrovolníků, bankovní poplatky)	83
Celkem		83
	Odpisy DH i DNH majetku	89
Náklady celkem		4.143

6. FINANČNÍ ZPRÁVA

V roce 2006 občanské sdružení Okamžik vykonávalo svou činnost na základě následujících grantů a darů od organizací:

Nadační fond Českého rozhlasu

- projekt „Osobní asistence a průvodcovská služba pro nevidomé zajišťovaná dobrovolníky, grant 500 000 Kč
- projekt „Podpora kulturních aktivit těžce zrakově postižených“, grant 300 000 Kč
- projekt „Poradna pro otázky samostatného života nevidomých“, grant 400 000 Kč
- projekt „Osobní asistence pro nevidomé děti“, grant 90 000 Kč (podíl na rok 2006)

Magistrát hl. m. Prahy

- projekt „Osobní asistence a průvodcovská služba pro nevidomé“, grant 775 000 Kč
- projekt „Poradna pro otázky samostatného života nevidomých“, grant 325 000 Kč

Ministerstvo vnitra ČR

- projekt „Dobrovolníci v osobní asistenci a průvodcovské službě pro nevidomé“, grant 342 500 Kč

Ministerstvo kultury ČR

- projekt „Podpora kulturních aktivit zrakově postižených občanů v roce 2005“, grant 250 000 Kč

Ministerstvo zdravotnictví ČR

- projekt „Seznámení se světem nevidomých“, grant 200 000 Kč

Nadace Charty 77 z prostředků RWE Transgas, a. s.

- projekt „Klubová činnost pro zrakově postižené děti a mládež“, grant 100 000 Kč

Nadace profesora Vejdovského

- projekt „Zkvalitnění sociálních služeb a rozšíření osvětové činnosti sdružení Okamžik“, grant 26 000 Kč

Městská část Praha 7

- projekt „Sociální služby nevidomým a slabozrakým občanům Prahy 7“, grant 20 000 Kč

Nadace Český literární fond

- projekt „Čeští spisovatelé pro zdravotně postižené v roce 2006“, grant 5 000 Kč

DMS sbírka a drobní dárci

- 51 400 Kč

V roce 2006 bylo občanské sdružení Okamžik bylo podpořeno dvěma granty Evropské unie:

- **Globální grant**
projekt „Posílení kapacity sdružení Okamžik“, grant 191 600 Kč (podíl na rok 2006)

- **Transition Facility**
projekt „Nevidomí mezi námi“, grant 394 500 Kč (podíl na rok 2006)

7. PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme výše uvedeným nadacím a jiným institucím, evropským, státním, regionálním a místním orgánům a sponzorům, kteří podpořili naši činnost granty a dary.

Děkujeme dobrovolníkům pracujícím zdarma ve prospěch zrakově postižených lidí v rámci našich projektů. Děkujeme všem dalším dobrovolným spolupracovníkům a příznivcům, kteří nejrůznějšími způsoby podpořili naši činnost ve prospěch osob se zrakovým i jiným zdravotním postižením.

8. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE A KONTAKTY NA SDRUŽENÍ OKAMŽIK

Okamžik – sdružení pro podporu nejen nevidomých

sidlo: 190 00 Praha 9, Nemocniční 7

pracoviště a kontaktní adresa: 140 00 Praha 4, Pacovská 31

IČO: 70 83 77 91

DIČ: CZ 70 83 77 91

číslo účtu: 6304005/2700, HVB Czech Republic, 101 00 Praha 1, Nám. Republiky 3a

číslo transparentního účtu pro veřejnou sbírku: 334 334/2400, eBanka, a.s.,
170 00 Praha 7, Milady Horákové 684/16

telefon: 233 379 196, 233 379 199, 220 571 173, 233 371 277

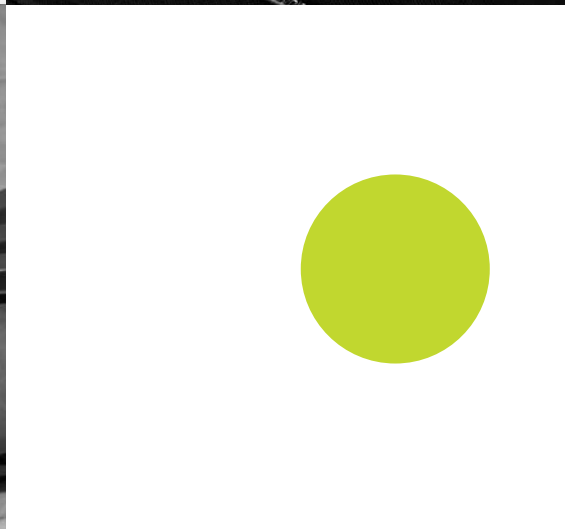
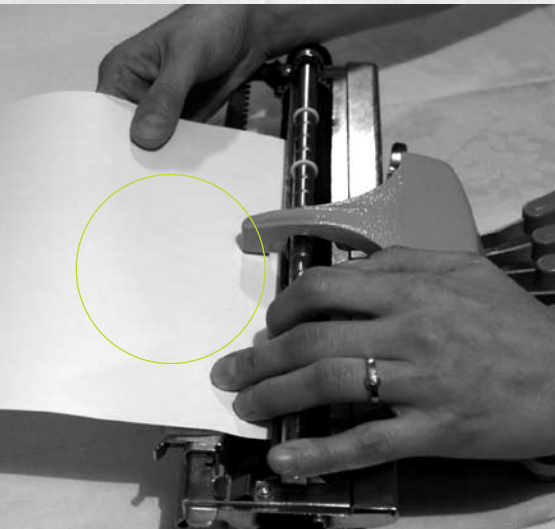
mobil: 775 209 055, 774 209 055 nebo 604 841 926

fax: 233 379 196

email: okamzik@okamzik.cz

www.okamzik.cz, www.nevidomimezinami.cz

OKAMŽIK
Sdružení pro podporu nejen nevidomých

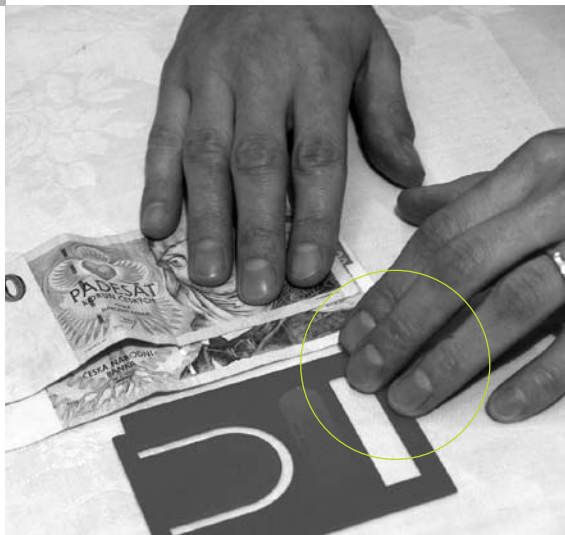
1 Barevné kontrasty mohou slabozrakému usnadnit orientaci při stolování

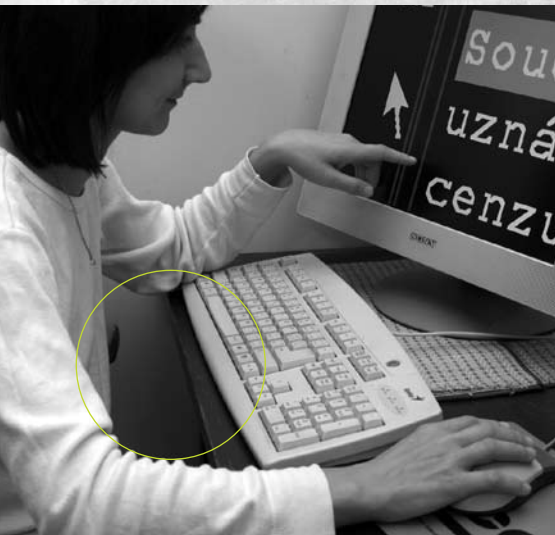
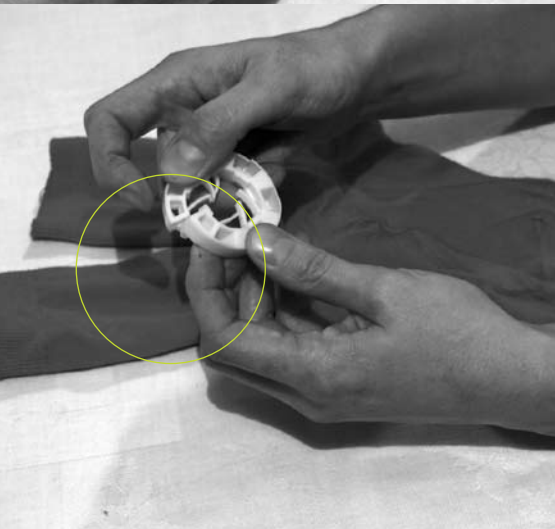
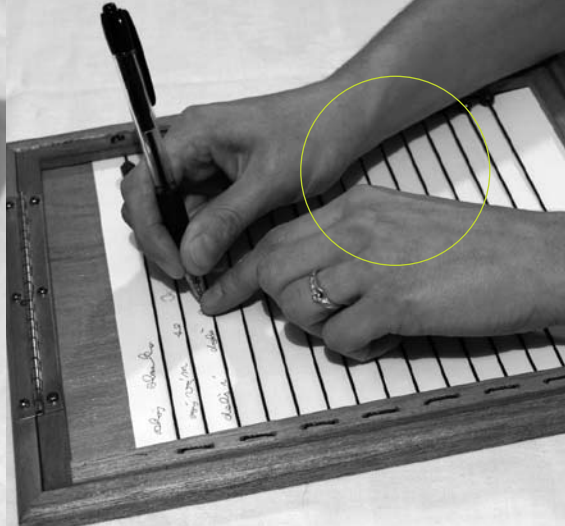
2 Skládací typ bílé hole může být pro řadu situací velmi praktický

3 Pro psaní Brailleova písma může nevidomý použít Pichtův psací stroj

4 Šablona na rozlišování hodnot jednotlivých bankovek

Fotografie z knihy O. Schindlerové „Na ruce si nevidím“.

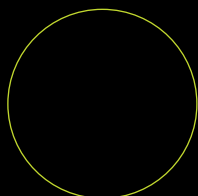
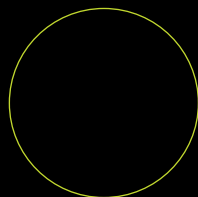
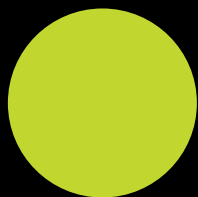
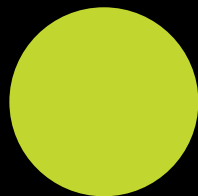
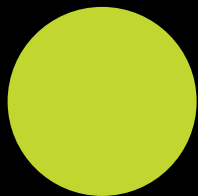
1 Nevidomí si může vytvořit přehledný systém i v knihách tištěných běžným typem písma

2 Nevidomý může psát tužkou; provázky ho navádějí do řádků, korálky označují místo případného přerušení psaní

3 Díky kroužku na ponožky se nevidomému ponožky při praní prádla nepomíchají

4 Nevidomý a vidící spolu mohou sdílet jeden stolní kalendář

5 Slabozraký pracuje s počítačem vybaveným speciálním programem pro zvětšení textu na monitoru

Výroční zpráva za rok 2006

Vydal Okamžik – sdružení pro podporu nejen nevidomých

Grafická úprava Helena Kopecká

Tisk Carter reproplus

Praha 2007

www.okamzik.cz, www.nevidomimezinami.cz

